

Regionsudvalgets udtalelse: »Bedre forvaltning af det indre marked«

(2013/C 62/08)

- EU bør med tanke på nærhedsprincippet kun lovgive om det indre marked i det fornødne omfang. Manglende hensyntagen til nærhedsprincippet kan skabe problemer i gennemførelsesfasen, hvor der ikke længere er råderum på nationalt niveau, og dermed sætte den økonomiske vækst på spil.
- Ved forberedelse af lovbestemmelser er det vigtigt at tage hensyn til de lokale og regionale myndigheders betydelige rolle. "Tænk småt først"-princippet fremhæver især vigtigheden af lokale aktiviteter og de virksomhedsbetingelser, der skabes på lokalt niveau. Lovrammerne skabes på europæisk niveau, men økonomisk velstand og aktiviteter begynder altid på det lokale niveau. Det er vigtigt at tage hensyn til dette, når reglerne for det indre marked udvikles, fordi det er den eneste måde, hvorpå det lokale aspekt kan forenes med den paneuropæiske økonomi.
- De lokale og regionale myndigheder gennemfører en meget stor del af lovgivningen om det indre marked. For at forebygge problemer, når reglerne anvendes i praksis, er det vigtigt, at Regionsudvalget og de lokale og regionale myndigheder spiller en rolle i forbindelse med udviklingen af EU-bestemmelser.
- I udpegelsen af nøgleområder bør man prioritere de områder, som har gode muligheder for innovation og for at skabe beskæftigelse af høj kvalitet. Et velfungerende digitalt marked og tjenesteydelser generelt er interesseområder af største betydning og nødvendighed.

Ordfører	Markku MARKKULA (FI/PPE), medlem af byrådet i Espoo
Basisdokument	Meddelelse fra Kommissionen om Bedre forvaltning af det indre marked COM(2012) 259 final

Regionsudvalgets udtalelse – Bedre forvaltning af det indre marked

I. GENERELT

1. Det indre marked spiller en central rolle for at fremme den økonomiske vækst i Europa. I to årtier har den frie bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og arbejdstagere været en drivkraft for den europæiske velstand og Europas økonomi. Tilsvarende udgør disse friheder samt udviklingen af den måde, de forvaltes på, en mulighed for at fremskynde genopretningen efter den økonomiske krise yderligere og skabe forudsætninger for at realisere en integreret social markedsøkonomi i EU. Samhørighedspolitikken spiller desuden en supplerende rolle i gennemførelsen af det indre marked i alle regioner i EU ved især at sætte skub i SMV'ers konkurrenceevne, fremme en grøn økonomi samt lægge vægt på knowhow og innovation, særligt i regioner med strukturelle problemer.

2. Regionsudvalget påpeger, at medlemsstaterne samtidigt skal have mulighed for at selv at vælge de instrumenter, der skal stimulere deres økonomi, under hensyntagen til deres konkrete behov og interesser på det økonomiske område.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

3. Meddelelsen redegør for Kommissionens planer for at udvikle det indre marked og opfylde Europa 2020-strategiens målsætninger.

4. Af meddelelsen fremgår det, at det gennemsnitlige gennemførelsesunderskud var på 1,2 % i februar 2012, og at det tager stadig længere tid at gennemføre lovgivningen for det indre marked. Hertil kommer, at det ikke er altid, at reglerne fungerer godt i praksis, selv om de er trådt i kraft i medlemsstaterne.

5. Kommissionens meddelelse efterlyser et fornyet engagement for at få det indre marked til virkelig at bidrage til væksten. Forslaget består af to separate dele:

- en handlingsstrategi med henblik på at gøre hurtige fremskridt på nøgleområder med størst vækstpotentiale og
- praktiske foranstaltninger til yderligere forbedring af den måde, hvorpå reglerne for det indre marked udformes, gennemføres, anvendes og håndhæves.

REGIONSUDVALGETS SYNSPUNKTER

6. Kommissionens bekymringer vedrørende udviklingen af det indre marked er berettigede. Meddelelsen foreslår en

række generelle foranstaltninger, men det er kun inden for specifikke områder og i visse medlemsstater, at gennemførelsen af reglerne kan vise sig at være en særlig problematisk opgave.

7. Kommissionen ønsker at forbedre det indre markeds funktion på baggrund af de i meddelelsen fremlagte foranstaltninger. Kommissionens forslag sigter mod to centrale målsætninger: på den ene side bør det indre marked gøre hurtige fremskridt på områder med størst potentiale for vækst, mens der på den anden bør træffes foranstaltninger for at effektivisere det indre markeds "forvaltningscyklus". Kommissionen planlægger at anvende processen med det europæiske halvår til at overvåge fremskridt, og Regionsudvalget bifalder denne tilgang.

8. Meddelelsen fokuserer især på at forbedre den nationale gennemførelse og styrke medlemsstaternes engagement.

9. Den langsomme gennemførelse kan i en vis udstrækning forklares med medlemsstaternes svage politiske engagement i at gennemføre enkeltstående regler. Den eneste løsning på dette problem er at sikre, at der udvises villighed og engagement på politisk niveau. Der skal tages hensyn til forskellen mellem den lovgivningsmæssige og administrative kultur, allerede når det forberedende arbejde til lovreglerne om det indre marked påbegyndes.

10. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at overregulering er et alvorligt problem, som har medført nye og unødvendige byrder for virksomheder og borgere.

11. Kommissionens forslag er i visse tilfælde efterfølgende foranstaltninger, og meddelelsen har ikke tilstrækkeligt fokus på årsagerne til den langsomme gennemførelse.

II. FOKUS PÅ OMRÅDER MED STØRST VÆKSTPOTENTIALE

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

12. Følgende områder har ifølge meddelelsen det største vækstpotentiale: servicesektoren (herunder detail- og engros-handel, erhvervsservice, bygge- og anlægsvirksomhed), finansielle tjenester, transport, den digitale økonomi og energisektoren.

13. For at sikre, at EU's regler om det indre marked får en effektiv gennemførelse, foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne i højere grad forpligter sig til at gennemføre dem og til at samarbejde med Kommissionen i gennemførelsesfasen.

— Medlemsstaterne bør forpligte sig til "nultolerance", når det drejer sig om gennemførelse af direktiver, dvs. gennemførelses- og overensstemmelsesunderskuddet skal være på 0 %;

— Medlemsstaterne bør uformelt forelægge specifikke aspekter af de fornødne foranstaltninger for Kommissionen, så denne kan yde effektiv bistand i gennemførelsesfasen.

14. Gennemførelse og effektiv implementering af EU's regler er to centrale aspekter af Kommissionens prioriteter. Kommissionen udarbejder en årlig rapport om integrationen på det indre marked for at overvåge, hvordan det indre marked fungerer i praksis, og indkredse yderligere nødvendige tiltag på EU-plan og i medlemsstaterne. Den vil ligeledes gennemføre konkrete foranstaltninger, der skal bidrage til at sikre en rettidig, korrekt og effektiv gennemførelse af EU's regler på nøgleområderne.

REGIONSUDVALGETS SYNSPUNKTER

15. Hovedmålsætningen med Kommissionens meddelelse er at forbedre det indre markeds funktion. Kommissionens udpegelse af nøgleområder er en hensigtsmæssig fremgangsmåde. For at udvikle det europæiske indre marked er det afgørende at identificere de mest effektive foranstaltninger.

16. I den nuværende økonomiske situation er de finansielle tjenesters status som et af de områder, der har størst vækstpotentiale, vigtig men også problematisk.

17. I udpegelsen af nøgleområder bør man prioritere de områder, som har gode muligheder for innovation og for at skabe beskæftigelse af høj kvalitet. For de lokale myndigheder er valget af nøgleområder vellykket. Et velfungerende digitalt marked og tjenesteydelser generelt er interesseområder af største betydning og nødvendighed.

18. Medlemsstaterne har stadig lang vej igen med hensyn til at lette det digitale markeds aktiviteter. Lokale myndigheder kan spille en rolle i denne sammenhæng, f.eks. gennem offentlige indkøb. Elektronisk indgåelse af offentlige kontrakter vil sammen med fuld anvendelse af elektronisk fakturering kunne bidrage væsentligt til udviklingen af det digitale marked. De hindringer og udfordringer, der findes med hensyn til gennemførelse af e-handel i den offentlige sektor, har mange andre dimensioner end teknisk funktionalitet. Støtte fra topledelsen, organisationstilpasning og personaleuddannelse er afgørende for en vellykket gennemførelse af det digitale marked og de tilknyttede offentlige e-indkøb på lokalt og regionalt niveau.

19. For at gennemføre elektronisk indgåelse af offentlige kontrakter er der behov for en række foranstaltninger på nationalt og lokalt niveau. På europæisk niveau bør der imidlertid træffes foranstaltninger møntet på at lette overgangen til et

elektronisk miljø. Ligeledes bør udbredelsen af bedste praksis være mere effektiv på europæisk niveau.

20. Ansvar for at forberede den nationale lovgivning ligger hos de nationale myndigheder, som ud fra et nationalt synspunkt forventes at gennemføre EU-lovgivningen på korrekt og passende vis.

21. Regionsudvalget bifalder, at direktivet om forsinket betaling er føjet til listen over nøgleretsakter, hvis gennemførelse vil blive overvåget nøje. Forsinkede betalinger fra offentlige myndigheder er et stort problem for små og mellemstore virksomheder, og det haster med at finde en løsning.

22. Forslagene om overvågning af gennemførelsen i medlemsstaterne bifaldes. Offentliggørelsen af en årlig rapport vil give medlemsstaterne mulighed for at sammenligne deres egen situation med situationen i de andre medlemsstater. Med udgangspunkt i den årlige rapport og analyse vil Kommissionen identificere de vigtigste politiske udfordringer og nødvendige tiltag for det kommende år i både medlemsstater og på EU-plan. Den årlige rapport vil indeholde landespecifikke henstillinger, som baseres på en mere tilbundsående analyse af resultaterne i hver medlemsstat inden for rammerne af den europæiske semesterproces.

III. UDFORMNING, GENNEMFØRELSE, ANVENDELSE OG HÅNDLÆVELSE AF REGLERNE FOR DET INDRE MARKED

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

23. Kommissionen understreger i sin meddelelse, at EU under forberedelsen af retsregler for det indre marked bør sikre, at:

— reglerne er letforståelige, entydige og klare;

— de administrative byrder for virksomheder, borgere og myndigheder ikke er unødigt store;

— de nødvendige administrative procedurer (tilladelser mv.) kan gennemføres elektronisk;

— der er tilgængelig information, og at virksomheder og borgere får adgang til effektive klagemuligheder.

24. For at overholde disse principper bør de berørte parter høres inden udarbejdelsen af den foreslåede lovgivning.

25. Kommissionen foreslår at der, hvor det er relevant, anvendes forordninger i stedet for direktiver som det foretrukne instrument, navnlig hvis der ikke er behov for yderligere skønsbeføjelser i medlemsstaterne, når de gennemfører de foreslåede EU-regler.

REGIONSUDVALGETS SYNSPUNKTER

26. Udvalget tilslutter sig fuldt ud de kvalitative målsætninger for lovgivningen. At lovgivningen er klar og forståelig er et vigtigt mål på EU-niveau og for nationale lovgivere.

27. Regionsudvalget mener, at informationssystemet for det indre marked er et vigtigt værktøj, og at de regionale og lokale myndigheder bør få fuld adgang til det, men det er samtidig vigtigt at stille uddannelseskurser til rådighed for myndighedernes personale, så de kan anvende systemet effektivt.

28. EU bør med tanke på nærhedsprincippet kun lovgive om det indre marked i det fornødne omfang. Manglende hensyntagen til nærhedsprincippet kan skabe problemer i gennemførelsesfasen, hvor der ikke længere er råderum på nationalt niveau, og dermed sætte den økonomiske vækst på spil.

29. Udvalget betoner SOLVIT-centrenes nytteværdi for borgere og små virksomheder, særligt i grænseregioner, og tilskynder Kommissionen til at fremme centrenes arbejde yderligere og medlemsstaterne til at sikre tilstrækkeligt personale og ressourcer.

30. Regionsudvalget bemærker, at de kompetente domstole ikke har tilstrækkeligt kendskab til den europæiske småkravsprocedure, der sjældent bliver anvendt: den efterfølgende håndhævelse af dommen i en anden medlemsstat er et specielt problem for borgere, der benytter denne procedure.

31. Den ringe kvalitet i nogle dele af lovgivningen er ved at undergrave EU's reelle legitimitet over for borgere og virksomheder. F.eks. har bestemmelserne om offentlige indkøb i praksis begrænset medlemsstaters og lokalmyndigheders muligheder for at beslutte, hvordan de organiserer deres egne aktiviteter. Reglerne om det indre marked og frygten for manglende overholdelse heraf styrer tilrettelæggelsen af tjenesteydelser i en retning, der ikke altid er hensigtsmæssig, set fra et operationelt synspunkt.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

32. Kommissionen mener, at der er brug for en mere intelligent anvendelse af it-redskaber til at informere virksomheder og borgere. Den understreger, at medlemsstaterne bør intensivere indsatsen for at formidle brugervenlige oplysninger om aktiviteter vedrørende det indre marked.

33. Det bør være muligt at gennemføre administrative foranstaltninger elektronisk, navnlig når de gennemføres i en anden medlemsstat. Samarbejdet mellem myndigheder bør lattes ved hjælp af informationssystemet for det indre marked.

34. For at løse virksomhedernes og borgernes problemer foreslår man i meddelelsen, at der bør være et enkelt, let tilgængeligt kontaktcenter i hver medlemsstat, hvor virksomheder og borgere kan henvende sig.

35. Medlemsstaterne bør forpligte sig til at sikre hurtige og effektive klagemuligheder.

36. Ifølge meddelelsen bør der kun være én instans, som fører tilsyn med og overvåger det indre marked på nationalt plan. Kommissionen anbefaler, at der indføres "centre for det indre marked" i medlemsstaterne, og har til hensigt at oprette et europæisk netværk for disse centre.

REGIONSUDVALGETS SYNSPUNKTER

37. Udvalget bifalder naturligvis udpegelsen og udbredelsen af bedste praksis. Det bør altid indgå i Kommissionens almindelige udviklingsaktiviteter.

38. Udvalget glæder sig ligeledes over udviklingen af samarbejdet mellem myndigheder i overensstemmelse med Kommissionens forslag. Oprettelsen af centre for det indre marked kan f.eks. begrundes med, at disse ville lette informationsudvekslingen mellem medlemsstaternes myndigheder og Kommissionen. Centrenes opgaver skal være forenelige med andre aspekter i medlemsstaternes administrationer.

39. Ved forberedelse af lovbestemmelser er det vigtigt at tage hensyn til de lokale og regionale myndigheders betydelige rolle. "Tænk småt først"-princippet fremhæver især vigtigheden af lokale aktiviteter og de virksomhedsbetingelser, der skabes på lokalt niveau. Lovrammerne skabes på europæisk niveau, men økonomisk velstand og aktiviteter begynder altid på det lokale niveau. Det er vigtigt at tage hensyn til dette, når reglerne for det indre marked udvikles, fordi det er den eneste måde, hvorpå det lokale aspekt kan forenes med den paneuropæiske økonomi.

40. De lokale og regionale myndigheder gennemfører en meget stor del af lovgivningen om det indre marked. For at forebygge problemer, når reglerne anvendes i praksis, er det vigtigt, at Regionsudvalget og de lokale og regionale myndigheder spiller en rolle i forbindelse med udviklingen af EU-bestemmelser.

41. Innovation starter på det lokale niveau. Lokale og regionale myndigheder kan spille en central rolle for så vidt angår støtte af og pilotforsøg med innovation. For at udvikle det europæiske indre marked bør der udarbejdes en model, hvor både lokale og europæiske aktører har deres egen, naturlige opgave, der skal udføres. Kommissionen kan f.eks. fremme en tilgang, hvor de forskellige generaldirektoraters fælles indsats tager sigte på at udvikle områder med størst potentiale for vækst, mens det lokale niveau arbejder med bedste praksis.

42. Selv bedste praksis kan imidlertid ikke udbredes uden et europæisk netværk. Kommissionen er bedst egnet til at opstille disse netværk. Inden for politikområder og i regioner med størst innovationspotentiale bør man med EU-midler iværksætte banebrydende projekter, hvor forskning effektivt bidrager til innovation samt undervisning og indlæring. Med støtte fra Kommissionen bør alle lokale aktører få adgang til praksis, der udvikles på denne facon.

IV. ANDRE NØDVENDIGE OPFØLGENDE FORANSTALTNINGER

43. Kommissionen har færdiggjort sin meddelelse om Akten for det indre marked II (COM(2012) 573 final). Ifølge meddelelsen førte inddragelsen af Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og mange interessepartier til bred opbakning om en fælles politisk vision for videreudviklingen af det indre marked og gjorde det muligt at samle den politiske opmærksomhed. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at det er nødvendigt at fremme opfølgende foranstaltninger i lyset af udfordringerne i kølvandet på den økonomiske krise.

44. Drivkræfterne for fornyet vækst, som fremlægges i denne meddelelse, er:

1. udvikling af fuldt integrerede netværk i det indre marked
2. fremme af borgernes og virksomhedernes mobilitet på tværs af grænser
3. støtte til den digitale økonomi i Europa
4. styrkelse af socialt iværksætteri, samhørighed og forbrugernes tillid.

45. Netværk udgør ryggraden i den økonomiske modernisering. Et vigtigt mål er at opnå et indre marked, hvor borgere og virksomheder nyder godt af fordelene ved et indre marked for transport og energi. Den digitale sektor er uden tvivl en central

drivkraft for både produktivitet og kreativitet. Socialt iværksætteri betyder, at der skal arbejdes aktivt for at inddrage offentligheden og den tredje sektor samt, at forskellige partnerskabsaktiviteter skal øges hurtigt. Regionsudvalget efterlyser konkrete foranstaltninger, så forventningerne for disse mål hurtigt kan indfris.

46. Ud over de ovennævnte punkter er der en række emner og spørgsmål om det indre markeds funktion, som bør drøftes på politisk niveau, og som skal løses på baggrund af erfaringerne fra den finansielle krise. Selv om mange af dem allerede indgår i Europa 2020-strategien og flagskibsinitiativerne, er der stadig ikke fundet nogen løsninger. De fornødne foranstaltninger er også blevet behandlet i en række udtalelser fra Regionsudvalget, og udvalget ønsker især at fremhæve foranstaltningerne nedenfor.

47. Udvalget foreslår (CdR 330/2010), at der "indgås territoriale pagter, hvor lokale og regionale myndigheder gennem en fleksibel regional tilgang kan centrere deres aktiviteter og finansiering om gennemførelsen af Europa 2020-strategien og flagskibsinitiativerne. Der skal lægges særlig vægt på projekter, som fremmer samfundsmæssige innovationer i den pågældende region og som har størst mulig samfundsmæssig effekt." Særligt vigtige er foranstaltningerne vedrørende de nøgleområder, som specificeres i Kommissionens meddelelse, bl.a. om fuld udnyttelse af de digitale muligheder inden for moderniseringen af tjenesteydelsesprocesser og -strukturer.

48. Regionsudvalget anbefaler (CdR 330/2010) "Kommissionen, at den inden for rammerne af akten for det indre marked gennemfører alle de fremskridt i Lissabontraktaten, der kan genskabe unionsborgernes tillid til det indre marked, navnlig artikel 3 i EU-traktaten, som opstiller nye sociale målsætninger for EU, hvad angår bekæmpelse af social udstødelse og forskelsbehandling samt fremme af retfærdighed, social sikring, lighed mellem mænd og kvinder, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder". Også her skal der være fokus på at skabe ny samfundsmæssig innovation, så Europa kan udvikle pionerprojekter, hvor nyskabelser på nogle områder og samarbejde mellem regioner kan skabe vigtige løsninger for alle.

Bruxelles, den 31. januar 2013.

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Formand for
Regionsudvalget